

ปิยะธิดา ขจรชัยกุล : การพัฒนากระบวนการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดทฤษฎีสเกีมา (DEVELOPMENT OF PROBLEM SOLVING PROCESSES IN EARLY CHILDHOOD BASED ON SCHEMA THEORY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์
อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 252 หน้า. ISBN 974 – 53 – 1942 - 2

169395

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการกระบวนการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทฤษฎีสเกีมา และ 2) ศึกษาความสามารถของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทฤษฎีสเกีมา กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กอนุบาลที่มีอายุ 5 - 6 ปี จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบกระบวนการคิดแก้ปัญหา ซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน แบบสัมภาษณ์นักเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t - test

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากระบวนการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัยมีดังนี้ 1) ขั้นทำความเข้าใจปัญหา ใช้การเสริมแรง ด้วยการพูดชมเชย จัดกิจกรรมโดยใช้การเล่น เพื่อฝึกทักษะการสังเกต ฝึกให้นำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้แก้ปัญหา ใช้การตั้งคำถาม เพื่อให้เด็กตอบ 2) ขั้นกำหนดแนวทางและวางแผน ใช้การเสริมแรงด้วยคำพูด ฝึกทักษะการสังเกต ใช้ประสบการณ์เดิมเพื่อสร้างความชัดเจนในประสบการณ์ใหม่ ฝึกคิดและวางแผน 3) ขั้นดำเนินการตามแผน ฝึกให้เด็กทดลอง ปฏิบัติด้วยตนเอง 4) ขั้นประเมินผล ฝึกให้ตรวจสอบคำตอบและตรวจสอบขั้นตอนที่คิดไว้

สำหรับความสามารถของเด็กในการคิดแก้ปัญหาพบว่า 1) ในระหว่างดำเนินการทดลอง เด็กกลุ่มทดลองจะมีความสามารถด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคม สูงกว่าเด็กกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลังการทดลอง เด็กกลุ่มทดลองจะมีความสามารถด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคม สูงกว่าเด็กกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ในระยะติดตามผล เด็กกลุ่มทดลองจะมีความสามารถด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคม สูงกว่าเด็กกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4384629027 MAJOR EDUCATIONAL PSYCHOLOGY

Key Words PROBLEM SOLVING PROCESSES, EARLY CHILDHOOD, SCHEMA THEORY

PIYATIDA KHAJORNCHAIKUL : DEVELOPMENT OF PROBLEM SOLVING PROCESSES
IN EARLY CHILDHOOD BASED ON SCHEMA THEORY : THESIS ADVISOR : ASSOC.
PROF.TAWEEWAT PITAYANON, PH.D, THESIS CO - ADVISOR : ASSOC .PROF. PRASARN
MALAKUL NA AYUDHAYA, PH.D, 252 PP. ISBN 974 – 53 – 1942 – 2

169395

Although teaching problem solving is important in classrooms in Thailand, it is not clear what is the most effective method for early childhood education.

The purposes of this research were to develop the problem solving processes in early childhood based on Schema Theory and to study the ability in problem solving processes in early childhood based on Schema Theory. A six week lesson plans was constructed concerning the problem solving processes in arithmetics, science, and social science as well as helping learners practice skills with actual learning by doing. The various activities are designed and organized to be implemented systematically using four stages : initial stage , reinforcement using activities to practice observational skill to use data in problem solving ; planning stage , reinforcement to use the experiences in thinking and planning ; implementation stage , learning by doing and evaluation stage , verifying the solution and steps of problem solving. Fifteen kindergarten school children were allocated each to the experimental group and control group. The research instruments consisted of the lesson plans and ability assessment forms constructed by the researcher. The data were gathered and analyzed by independent t - test.

The results showed the experimental groups had higher scores on arithmetics, science, and social science than the control group at the significant difference level of .05 during the experiment, after the experiment and at follow up stage.

This study shows the four stage teaching method is effective in improving young learners problem solving activity.

Department Research and Education Psychology
Major Education Psychology
Academic Year 2004

Signature student..... *Pit.*

Thesis advisor : *Tawee Wattana*

Thesis co – advisor : *Prasarn Malakul*